

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și strălucitate:

Pe an 40 fr., pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancoate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se returnează.

Nr. 243.

Vineri 1 (13) Noemvre.

1885.

Brașov, 31 Octomvre 1885.

Dintre toate foile maghiare „Ellenzék” din Clușiu strigă mai înverșunată asupra Românilor. Acestă diară a agitată în contra tinerimei române, elu a datu idea înființării Kulturregylatului.

De aceea va fi de interesu a cunoște cuprinsul articolului cel mai nou, cel publicat cu privire la Români în nr. dela 11 Noemvre a. c. sub titlul „conducătorii români.” Eată-lu:

„Mai de demultu toate mergu altfelu între politiciii români,”

„Bărbați mai serioși făcu atunci politica. Mai de demultu ei n'au pășitu pe unu tărâm, care se fi fostu vătămătoru pentru onorea națiunei.”

„Ei trăiau în bună prietenia cu Nemții, de aceea, fiind-că Nemții lucrau în contra Maghiarilor și au acățat de cuiu vechile aședă-minte ale țerii.”

„Dacă cineva ar întreba pe vr'unu Românu: „cum de cu Nemții și pe lângă drepturi mai puține ați trăit în bună pretiniă? și cum de cu Maghiarii nu puteți trăi în înțelegere nici pe lângă mai multe drepturi?” — acestu Românu nu credem, că ar puté dá unu răspunsu mulțamitoru.”

„Avut'au atunci Români pressă liberă? Fostu-le-a ertatū atunci de a păși pe față în contra sistemului domnitoru? Ore în scoli nu era dominantă limba germană? Ore la universități esistau catedre pentru limba și literatura română? Fost'au mai mulți funcționari atunci, ca ați? De siguru că nu.”

„Totuși este o mare inconsecvență, ca atunci aceste se fi fostu bune, ér acum se declarăm de nesuferibile și stările mai bune! Dér n'am voitū se vorbitū despre océsta.”

„Mai de demultu, așadér și sub Nemți, făcu politică Români (olabok) mai politici.”

„Ș'au plecatū capulū, s'au închinatū înaintea sistemului; n'a fostu după pofta loră; dér pentru aceea nu i s'au opusū.”

„Acesti Români au continuatū politica română și la începerea dualismului.”

N'au făcutū revoluția, n'au compromitatū națiunea cu nici o irredentă, nu s'au aliatū cu cei din afară, ca se restórne stările interioare; au făcutū programū, pronunciamentū; au trimisū deputațiuni la Viena și la Budapesta, dér neputendū sdruncina sistemulū — și-au plecatū capulū.

„Mai bine dīsū au voitū se și'lū plece; căci încă nu și l'au plecatū, de orece bătrânii au fostu constrinși se se dea înderētū, și înainte au pășitū nisce băițăndrii tineri, necopți pe cari poporul românu îi numesce „fluturași”, și acestia au începutū a face politică.”

„Cu admirabilă iuțelă au împinsū lucrurile înainte.”

„Nici doi ani n'au trecutū și le-a succesū de-a compromite cu desevârșire cauza română; nici doi ani nu s'au împlinitū și le-a succesū a păși pe tărâmulū revoluționarū; va se dīcă s'au folositū de ultima armă, ca se potă face turburări, se ne restórne stările actuale.”

„Ei n'au reușitū. Insași poporul românu s'a îngrozitū de acestū pasū. În timpū de doi ani au înființatū irredenta și și-au datū testimoniulū, care îi face politicesce și moralicesce pentru totdeuna imposibilū.

„Bătrâne Rațiu, Barițiu și alții bine este așa? Răspundeți! Nu este compromitatū poporul românu înaintea corónei?*)

Va se dīcă „Ellenzék” de aceea srrigă mereu contra noastră ca unu căpiatū, pentru ca se ne compromită.

„Până când dedeați voi tonulū, tóte mergeau bine, caii n'au luat' o la fugă, n'au stricatū căruța, frênele nu s'au ruptū. Acum tóte sunt periclitatē! Ore conducătorii, cari n'au nume, și cari numai prin scriiturile loră de nimica s'au făcutū remarcabili, fi-vorū capabili a da tonulū, și a conduce și pe viitorū politica românu?”

„Nu și de o miă de ori nu!”

„De aceea sfatulū nostru este ca bătrânii se ia frênele din mâna tinerilor și se dirigeze érăși dēnșii. Constituțiunea nóstră toleréză partida națională patriotică, dér nu suferē irredenta, nu urmările agitațiunei, uciderile, tăciunăria și rēsturnarea ordinei.”

„Acésta nici poporulū românu n'o toleréză.”

„Dēcă voiescū se se ia în considerare poporulū românu să nu permită se i conducă nisce ómenī, cari ei înșiși au trebuință de conducere.”

UNIREA BULGARILORŪ.

Telegramele cele mai noue:

Piretū, 10 Noemvre. Trupele bulgare dela graniță se întărescū în fiecare zi. Trupele din amēdouē părțile se află departe de o impuscătură unele de altele. Fiindă că trupele bulgare n'au unu comandantū superiorū de graniță, e de temutū isbucnirea unui conflictū de graniță. În redetele bulgare deja se potū vedē tunuriile.

Bucurescū, 10 Noemvre. După o telegramă din Filipopolū, o nouē agitațiune s'a descoperitū, care ținea a face pe țărănimea Rumeliei, ca se se lapede de prințulū Alexandru. *Dragomanulū* consulatului rusescū e cu deosebire *compromisū* în acésta afacere. — Din *Varna* se anunță înființarea unei tabere turcescē de 50,000 de ómenī la granița tesalică.

Nișū, 10 Noemvre. Scirile din Bulgaria despre pretinse neliniștiri din partea trupelorū sērbescē suntū ridicule. Guvernulū sērbescū, dacă arū fi voitū, ar fi pututū de mai multe ori declara casus belli, deórece Bulgarii au datū ocaziune de nenumērate ori. Serbia însă așteptă în modū lealū resolvarea cestiunei din partea factorilorū chemați. Restabilirea *statului quo ante purū și simplū* ar mulțami opiniunea publică în Serbia.

Parisū, 10 Noemvre. Agenția Havas anunță din Belgradū: Se asigură, că regele a comunicat unorū cabinete, că elū se va vedea necesitatū, d'a lăsa *ostirea se trecă granița bulgară* câtū mai curēndū.

Constantinopolū, 10 Noemvre. Cercurile turcescē privescū cu neliniște la decurgerea conferinții din cauza obstinatei opozițiunii a cabinetului rusescū. *Said-pașa* a conferitū de repețe ori cu imputerniciții englesū și rusescū. Nu e nici o indoială, că Pórta va cere restabilirea *statului quo ante*, dér totū așa de sigurū e, că staturile Angliei află mai multă ascultare în cercurile turcescē și că Sultanulū ar preferi o resolvare nesăngerósă ori cărei alteia. Anglia recomēdă o înțelegere cu Bulgarii și a acestora cu Sērbii.

Londra. 10 Noemvre. După cum comunică corespondentulū din Viena alū lui „Times”, conferința a hotărītū simplū *restabilirea statului quo ante*, fără se se exprime cum și prin ce se se restabilescă. *Marșulū* regelui *Milanū* cătră Sofia, precum și cătră *Vidinū* este nendoiosū.

Berlinū, 10 Noemvre. *Propunerea* Rusiei, d'a depune pe prințulū Bulgariei, după scirile sosite aci, a *căđutū*, deórece Rusia s'a convinsū, că nici o putere nu sprijinesce propunerea. Scirea lui „Times”, că conferința a hotărītū *restabilirea statului quo ante*, se declară de organele oficióse ca fără importanță, deórece greutăți se ivescū la cestiunea, cum se se esecute acésta hotărēre.

Viena, 10 Noemvre. Imputernicitulū estraordinarū bulgarū, d. *Geșoff*, a sositū ađidiminēță aci, venindū din *Londra*, respective din *Parisū*. Ađi după amēđi va interveni încē odată la loculū competentū și mâne dimi-nēță va pleca directū la Filipopolū. — O scrisóre cătră

Elū kossutistulū ámbłă se ne compromită, înainte corónei! Risum teneatis!

„Corr. Pol.”, din cercuri sērbescē, spune, că nimenea se nu se amăgēscă despre aceea, că Bulgarii nu vorū lucra spre a se întinde mai departe. Vecinii lorū trebuie se vegheze și se fiā destulū de tari, ca se resiste expansiunei bulgare. Popórele balcanice suntū obligate și silitē se cēră garanții în acésta privință. — Intr'o convorbire ce a avut' o raportorulū din *Atena* alū „Corr. Pol.” cu ambasadorulū sērbescū, *Sava dei Grnicū*, acesta s'a esprimatū, că realizarea dorinței Bulgarilorū și în viitorū nu va fi posibilă decâtū în înțelegere cu celelalte popóre balcanice, și anume cu inruditulū poporū sērbescū. *Intre Grecia și Serbia nu s'a încheiatū nici unū tractatū formalū de alianță*, dér că politica ambelorū state, deórece interesele lorū suntū identice, deja dela tractatulū din San-Stefano se mișcă pe același terenū. Serbia se va sili ca și în Macedonia se aducă interesele sale în acordū cu ale Greciei.

DISCURSULŪ LUI RIEGER.

Bate la ochi, că oficiosulū „birou de corespondențe” n'a publicatū decâtū câteva șire din discursulū ce l'a ținutū Rieger în comisiunea bugetarā a delegațiunei austriace. Foile abia acum aduc unele estrase necomplete din acel discurs. După „N. fr. Presse” Rieger ar fi dīsū între altele:

»E ciudatū modulū diferitū, în care se tractéză politica esterióră dincóce și dincolo de Laita. Acolo (adecă în Ungaria) ministrulū președinte influințéză asupra politicii esterióre și vederile sale și le face valabile și în delegațiune. La noi (în Austria) tacū toți atātū în Reichsrath câtū și în delegațiuni, numai spre a nu da pe față anumitele nelințelegeri în politica esterióră. Ministrulū de esterne are o grea pozițiune, dacă voesce se ia în considerare dorințele popórelorū Austro-Ungariei. Declarū însă, că consēmtū cu conducerea afacerilorū esterne. Și cu aceea consēmtū ca se susținemū relațiuni amicabile cu Germania, deși cu tótă acésta amicitia intimă Germania procede față cu noi fără cruțare în afacerea espulsărilor și în afacerile economice. Dér totū așa de însemnată este pentru noi *amicitia cu Rusia*. Eu credū, că în incurcătura orientală, Austria n'ar trebui se sprijinēscă numai Serbia ci și *poporulū bulgarū în nisuițele sale de unire*. Spontaneitatea mișcării bulgare dovedesce, că ea derivă dela poporū și dela armată. Interesele nóstre nu se alteréză prin unirea celorū douē Bulgarii și în Bulgaria e săditū sēmburele pentru unū mare statū slavū în peninsula, alū cărui poporū originarū se estinde peste granițele Bulgariei și posedē bune însușiri. Mē bucurū, că guvernulū promite a sprijini elementulū ortodocsū în peninsula balcanică. N'ar trebui se ținemū morțișū de litera tractatului de Berlin, care este o operă greșită și a fostū menitū numai pentru umilirea Rusiei. *Nu esistă echilibru* în peninsula balcanică și eu cunoscū fórte bine relațiunile etnografice de acolo. Sērbii se provócă la nisce promisiuni și garanții ale guvernului austriacū, ar fi de lipsă, ca ministrulū se declare hotărītū, că nu s'au făcutū promisiuni Sērbiei.»

Dēcă cetimū observările ce le face organulū d-lui Tisza la discursulū lui Rieger, despre care dīce, că esprimă vederile maiorității parlamentare din Austria, atunci vomū înțele de ce „corespondența” oficiósă din Viena a datū numai în estrasū fórte scurtū acestū discursū. „Nemzet” găsescē, că pretensiunea lui Rieger ca monarchia se recunóscă revoluțiunea rumeliotă stā în contradicere cu politica monarchiei în peninsula, și constatā omare deosebire între vederile maiorității parlamentului ungarū și a celui austriacū. Interesantū e, că totū într'unū timpū corespondentulū diarului Cehilorū tineri „Narodni Listy” care altădată nu prea e mulțumitū cu politica șefului partidei cehē bătrâne, rēdică în slavă pe d-lū Rieger din cauza memoratei sale vorbirī. Elū scrie între altele:

„Fórte bine a făcutū Rieger, că a combătutū sprijinirea Sērbiei într'unū momentū, când ea se pregătesce pentr'unū răboiu, în care se se omóre frații unii pe alții; fórte bine a făcutū, că a luatū în apērare pe ur-

zitorii revoluțiunii bulgare, pe cari d. Kalnoky ia numit „nise ambițioși.“ Și când Rieger a declarat, că el dorește, ca ordinea în Balcani să se bazeze pe principiul ideii de naționalitate și când a îndreptat cuvinte aspre și contra Germaniei, a exprimat curat și neted ideile și sântemintele poporului cehic.

In fine raportorul lui „Narodni Listy“ dice, că Rieger pare a nu fi mulțumit nici decum cu situațiunea politică și că se poate întâmpla, ca într-o zi să-și părădă răbdarea și să condamne totă politica interioară și esteriară a monarhiei.

Iubileul lui Tisza.

Să auzim și vocea unui diar opositor maghiar din Ardél, asupra jubileului ministrului-președinte. „Ellenzék“ din Clușiu, singurul organ opositor al Ungurilor din Ardél, scrie între altele.

„A sta în fruntea unei țări, în fruntea puterii timp de zece ani, a dispune de sörtea a 15 milioane de ömeni, a domni cu putere nemărginită peste un stat, a porunci la mii și mii de funcționari și a împărți grația la sute de mii de lingăi, — deși toate acestea sunt mare noroc pentru viața unui om și cine a putut gusta zece ani din această fericire are mare cauză de a se bucura de ea. — Totuși așa au cauză de a se veseli la acest jubileu toți aceia, cari s'au putut încălzi la rațele puterii și grației lui Tisza. Tote acele condeiuri plătite, cari acum de câteva săptămâni alarmează mărirea și meritele neperitoare ale marelui bărbat, toți acei lingșitori cari deși nu au convingere ori și-au vëndut convingerea lor, totuși fiindu legați de cel puternic prin örecare interes propriu său familiar, grăbesc a se viri în seria servitorilor cari serbătoresc, toți acei deputați și oficiali, cari numai cu ajutorul guvernului au putut ajunge la mandatul ori oficialul lor, — toți acestea trebuie se tragă la carul de triumf al împăratului.“

„Dăr ce și pentru ce să serbeze poporul țerei unguresc? Pentru ce să serbeze jubileu în această țară națiunea maghiară? De ce să se complimenteze la jubileul de zece ani a puternicului domn independent, cei cu convingere curată precum și toți aceia, cari nu sunt legați, cu egoismul intereselor proprie de carul triumfal?“

Coloman Tisza ca politic, în totu decursul celor 10 ani, n'a adus națiunii nici un bine; dăr a aruncat sēmēnța răului în măsură așa de mare, încât, dacă va incolți vreodată, va împinge națiunea spre o catastrofă fatală.

Consolidat'a Tisza statul maghiar în decursul celor 10 ani? Cum, cu ce mijloce și în care ținut? Cari fapte și ce rezultate vorbesc pentru el? În armată și în afară tocmai așa de iluzoriu este parlamentul maghiar și influința guvernului unguresc, ca și mai înainte de asta cu sute de ani. În decurs de zece ani, Tisza nici atata n'a putut mijloci ca honvețimea să dispună *barem de un tun* său de o trupă de pioneri, atata de mare e influința ministrului-președinte în armată, că nimic nu poate face fără amestecul comandei militare din Viena.

Orî döră a consolidat Coloman Tisza idea de stat maghiar între naționalități și față cu ele? Nici odată ömēni n'au fost mai amărîți, nici odată dispoziția lor n'a fost mai dușmănoasă, niciodată ură mai neîmpăcată; niciodată o agitațiune mai intensă, și amenințătoare, n'a domnit între naționalități ca acum, tocmai când Coloman Tisza își serbează jubileul domniei de zece ani.“

După acestea se provocă numita foie la starea financiară a statului, care pe lângă toate sacrificiile și dările mari ale poporului, nu s'a îmbunătățit întru nimic. Totuși așa, dice ea, stăm cu industria, comerțul și economia și întrebă: „Așa dără pentru ce să serbeze națiunea maghiară jubileul de zece ani al domniei lui Coloman Tisza?“

Vitorea cameră franceză.

Republica franceză a avut în toamna această mari lupte la alegerile dela 4 și 18 Octomvre, de aceea totă lumea așteptă cu mare nerăbdare deschiderea parlamentului francez, care se întrunesc de astădată după o modalitate nouă de alegeri, (scrutiniul) de liste. În această cameră se voru grupa de nou partidele politice. Dela ea se așteptă mari reforme pe teremul politicii financiare al legislațiunii sociale, al contribuțiunii să așteptă o schimbare în politica colonială și o regulare a relațiilor dintre stat și dintre biserică, pentru că aceste numai pot trăi în starea această ostilă și neregulată, fără de a suferi amēdouă părțile.

Peste câteva săptămâni espiră și timpul domniei actualului președinte al republicii. Atunci trebuie să se întrunesc camera cu senatul spre a alege un nou președinte. Din această cauză voru fi discuțiunile parlamen-

tului francez foarte interesante, după cum n'au mai fost dela 1871. După ce se voru termina toate formalitățile preliminare și după ce se va constitui definitiv camera actuală, va cere cabinetul votu de încredere, din cauză, că ministeriul și-a cerut dimisiunea și președintele Grévy n'a primit-o. — Monarhiștii, cari dispun în camera actuală, la început voru face guvernului republican opozițiune sistematică. Dacă ei s'ar putea alia cu radicalii, atunci nici un guvern n'ar putea governa.

Intr'acesta stă pentru viitoru pericolul, de aceea adevărații și sinceri republicanii trebuie să judece foarte bine ce fac, că nu pasu greșit poate periclită chiar și existența republicii. Partida monarhistă va căuta toate mijlocele și se va folosi de toate ocaziunile, pentru ca printr'o opozițiune sistematică să răstörne orice cabinet, de aceea republicanii radicali voru trebui să sacrifice punctele cele mai cardinale din programa lor, cum sunt: revisiunea constituțiunii, cassarea președinții republicii, delăturarea senatului, — spre a pute salva republica de pericolele, ce o amenință din partea diferitelor nuanțe monarhiste. Diferitele nuanțe republicane trebuie să mērgă în toate cestiunile umăr la umăr, pentru ca să potă ținea în frâu falanga cea puternică a monarhiștilor.

Și acuma ca și în republicele anterioare voru cerca deputații Parisului să terorizeze pe deputații din provincii, dăr tocmai terorismul parisienilor a făcut, de acăzut republicele anterioare, de aceea se voru feri republicanii actuali, de a cădea în greșele predecesorilor lor.

In conferințele prealabile ale republicanilor s'a stabilit un program, care cuprinde licuidatiunea politicii coloniale, reforme financiare, pași de a despărți biserica de stat. Cu greu se va putea câștiga o unitate în cameră asupra acestei programe. Cestiunea Tonchingului va produce desbaterile cele mai inverșunate și va pune la probă majoritatea camerei. In privința politicii urmate față de biserică încă se voru începe discuțiunile cele mai inverșunate, căci preoții au agitat din toate puterile pentru monarhiștii la alegeri, descriind monarhia cu colorile cele mai frumoșe.

SCRILE PILEI.

Foile coșutiste spun, că s'erutarea de mână a ministrului Szapary va forma în curēndu obiectul unei interpelări în dietă, ce o va face partida coșutistă. Vomă avē așadar o ședință dietală interesantă.

—0—

„Ellenzék,“ care e totdeuna „bine“ informat, a dat scirea, că comisarul ministerial Jagocsy Péterffy Jozsef a închis o școlă civilă română în Brașov. Și desminte apoi scirea și spune, că nu civilă ci industrială. Așa o pătesce cu toate scirile. Komaromi a fost omorît, și apoi desminte, că a fost numai bătut. Cutare omorū său bătaia s'a comis de irredenta română, ér a doua și desminte dicēndu, că a fost numai o rēsbunare, ș. a. Diar e, ori altă dānāniā?

—0—

Ca și în anul trecut, așa și în anul 1886 se pot abona bilete de drum de feru pentru liniile ungare ale statului, pe anul întregu său pe jumătate de an, și anume totu în aceleași condițiuni, ca și în anul trecut.

—0—

Unu corespondent al diarului „Sieb. Deutsch. Tgbllt“ nu și potē inchipui ce scop urmăresce transferarea unei companii militare în Ighiu, după ce constat e, că cele patru cartușe (patrone) de dinamit ce s'au găsit la preotul gr. or. d'acolo erau destinate pentru pescuitul păstrăvilor în păriul Ighiului, după cum se obișnuiesc în munți. Mai bine ar fi, dice corespondentul, când autoritatea d'acolo ar repara șoseua spre Zlatna, cel puțin în locurile periculoșe pentru comunicațiune. Dăr pentru bună starea poporului de acolo nu se face nimic, dice el. — Dăr atunci n'ar mai avē timp de denunțat și de persecutat, ér șoviniștii nu și-ar putē dovedi „patriotismul.“

—0—

In Murēșu-Porto moru mulți copii de difterită; totu așa în Alba-Iulia această bolă a secerat mulți copii, fără ca să se ia mēsurī d'a împedea lățirea ei. Se vede că acesta nu ține de „patriotism.“

—0—

Corul vocal din Biserica-Albă arangeză cu concursul binevoitor al d-lui Nicolau Popovici prof. de musică, Duminecă în 3/15 Noemvre 1885, în localitatea societății de cant. germ. dela „Burg“ *Produțiune extraordinară* cu următoarea programă: 1. Keler: „Ouverture romantique“ executată de capela militară a reg. c. r. Nr. 83 din loc. 2. J. Vorobchievici: „Doină doiniță“ esec. de corul vocal. 3. a) Verdi: Ariă din opera „Balul mascat“ b) A. Mocsonyi: „Cântec de iubire“ cântate de D. Nicolau Popovici și acomp. de C. Siegl. 4. C. G. Porumbescu: „Cântec sicilian“ esec. de co-

rul vocal. 5. a) Mezzetti: „Bălcescu murind“ b) Dima: „O nu-ți întorce fața ta“ de d. Nicolau Popovici și d. C. Siegl. 6. C. G. Porumbescu: „Érna“ esec. de corul vocal. 7. a) Dima: „Seguidilla“ b) Cavadia: „Dor de rēsbunare“ de d. Nicolau Popovici și d. Siegl. 8. Sykora: „Potpourri de melodii romānesce“ — O parte din venitul curat este destinată pentru *incendiării nefericiți din Oravița*. — Comitetul.

—0—

La 8 Noemvre n. s'a serbat în Cetinje nunta de argint a prințului Nichita și a prințesei Milena, cu pompă extraordinară. Intre multele telegrame, principele primi din partea Țarului o telegramă de felicitare foarte cordială.

—0—

In timpul din urmă scrisorile din Rumelia ostică au început a se franca cu mărci postale bulgăresc. Din acestu motivu biroul postalu internațional din Berna a incunosciat pe toate statele uniunii postale, prin urmare și pe guvernul austro-ungar, ca scrisorile din Rumelia ce voru fi francate cu alte mărci postale decât cele otomane, destinate pentru Rumelia, să se considere ca nefrancate.

—0—

Foiletonul „Căderea lui Mihaiu Vitēzul“ amū reproduș după „Voința Națională,“ ce din erore nu s'a amintit.

O reprezentațiune teatrală în Galați Făgărașului.

De lângă Oltu, 2 Noemvre 1885.

„Mintea, mărită nați romānescă, mintea când te vei lumina cu învățatura, cu luminatele fapte bune te vei uni: mai alēsă nați pe pământu nu va fi înaintea ta!“
Chichindelu.

Simțu mare plăcere, D-le Redactoru, dacă în mijlocul tuturor calamităților dīnice venite asupra bietului nostru popor romānu, vă potu înregistra și o scire îmbucurătoare. Voescu adevărat vă vorbesc ceva despre o reprezentațiune teatrală, arangiată eri sera, adevărat în 1 Noemvre n. a. e., de junimea romānă din Galați, de lângă Făgărașu, în casele birtului comunalu de acolo.

Avēndu și eu unele afaceri în Făgărașu, Duminecă în 1 Noemvre a. e., între altele, ceti pe unu așu, că sera se va da o reprezentațiune teatrală în Galați. Impinsu de plăcuta scire mă hotărîtu să iau și eu parte, ceea ce o și făcu, căci interesul ce-lu amū față de ori și ce întreprinderi culturale, m'a îndemnat la această deși nu venisem pregătit spre acestu scop.

Reprezentațiunea a constat din 2 părți, Partea primă a fost două poezii și adevărat: „Sila,“ poezie de C. Boliacu, declamată de d-na Victoria Aron și „Peneșu Curcanul,“ poezie de V. Alexandri, declamată de D. l. Axente Tuttoiu, ér partea a doua: „Cinelu-Cinelu“ seu „Duo surși,“ comedie cu cântece într'unu act de V. Alexandri. Personele: Pitarul Sandu, boer de 50 de ani: d-nu George Leacă; Smărăndița, nepo'a lui: d-na Victoria Aron; Tincuța, véra Smărăndiței: D-șora Marina Stiniguța; Florica, tēnēră țerancă; d-șora Eufrosina Sora și Graur, fecioru boeresc din Moldova: d-lu Axente Tuttoiu; dame, țerani, țerance, lăutari. — Venitul a fost destinat în favorul bisericei.

Mă abțin de astădată de a vă descrie rolul fiicăruia în parte, ci vă voi împărta și despre toate mai în generalu. Poezia „Sila“ a fost declamată de d-na preotēsă Victoria Aron cu multu entusiasm și cu multă prezență de spirit; modulațiunea plăcutei sale voci la timpul și locul său a ridicat declamarea foarte mult; publicul încă nu i-a rămas dator, aclamāndu-o frenetic.

Plăcută impresiune a făcutu asupra publicului și d-lu A. Tuttoiu prin declamarea poeziei „Peneșu Curcanul.“ Ținuta sa a fost marțială, vocea-i puternică și bine modulată, A fost viu aplaudat.

Urmēză o mică pauză. După pauză se începe reprezentațiunea teatrală: „Cinelu-Cinelu.“ In generalu trebuie s'o spun, că fiicăre diletant și-a interplat foarte nimerit rolul său. D-lu George Leacă, în rolul Pitarului Sandu a stors multe aplause; foarte bine și corect a jucat rolul Smărăndiței d-na Victoria Aron. Costumul său naționalu frumos, plăcut și cu gust lucrat, înfățișarea sa veselă și vocea-i atrăgătoare a făcutu asupra publicului cea mai bună impresiune.

Cătu se potē de corect a jucat d-lu Axente Tuttoiu rolul lui Graur, ficior boeresc. Mișcările sale sigure, modulațiunea vorbirei după cerințele rolului, au stors vii aplause. Nu mai puțin bine și-au jucat rolurile lor d-șora Marina Stiniguța ca Tincuța, véra Smărăndiței, ér d-șora Eufrosina Sora ca Florica, tēnēră țerancă.

Nu va fi fără interes a vă spune, D-le Redactoru, cine sunt diletanții, cari au jucat în această reprezentațiune teatrală. Veți crede, că cine scie ce

ineri studenți?! . . . Vă veți mira, când vă voi spune, că suntă juri și jure din aceea comună, cari pe lângă puțina carte au fost în stare să joace teatru. Conducătorii și încă conducătorii conștiințioși ne trebuie, și apoi facemă minuni! . . .

Meritul acestei reușite este ală tēuērului, dēr bravului și zelosului preotū d-lū Nic. Aronū și alū soției sale, carele deși încă nici nu e anulū de când ocupă această parochia, și étă fructele mucei sale! Onóre lui!

Décă considerămū, că acēsta e prima încercare de felulū acesta în acēstă comună; decă considerămū, cu câtă greutate se potū aduce astfel de lucruri la indeplinire: atunci trebuie s'o spunemū, că interesulū acestui preotū față de binele poporului, este forțe mare. Inainte numai, că atunci stima și iubirea poporului i vorū fi în veci asigurate! Bine ar fi când astfel de mișcări culturale, s'arū porni în totū loculū, fiă începutulū câtū de minimū. Căci cine își eluptă viitorulū, nici când va peri . . .

Domnilorū preoți și învățătorī! veghiați asupra poporului, ai cărui conducătorī sunteți, că mare e responsabilitatea vōstră, atâtū înainte omenilorū, câtū și a lui D-đeu!! . . .

După reprezentațiune a urmatū petrecere cu danțū, care a duratū până cătră dalba țiuā și carea înca a fostū forțe animată. Țērāncuțele nōstre în frumosulū lorū portū naționalū, erau încântătoare. — Ți era mai mare dragulū a privi, cum pre la órele 2 după mieđulū noptii fiăcare familiā își intinsese mēsa, avēndū de acasă tóte cele de lipsă ale mănecării și imbiēndū și pe óspeții străinī a luā parte. . . . Nu e acēsta o petrecere din cele mai plăcute și totodată și fără spese? Iată dēr și pentru poporū petreceri potrivite! Forțe bună impresiune a făcutū asupra publicului costumele naționale, care de care mai atrăgătorū.

Când costumulū naționalū a pētrunsū în palate, atunci și noi cu fală trebuie să-lū imbrăcămū la tótă ocaziunea, căci numai așa putemū dovedi, că petrecerea a fostū romānescă, deosebindu-se de impesitrițăturile și invērgăturile străine — de altfelū destulū de pipărate și netrainice totodată — care pe Romānū și așa nu-lū prindū mai de locu și mai cu sēmă pe Romāncele nōstre. Nu potū a nu aminti — insē cu permisiune — că d-na preotēsă Victoria Aronū, în costumulū naționalū, avea o infățisare cu multū mai plăcută și atrăgătoare. Nu numai că-i portū strămoșescū, dēr ne prinde și de minune bine! . . .

Public încă a fostū alesū, chiar și din depărtare, ér venitulū, după cum audū, încă e frumușelū, între imprecjurarile de astăđi. Nu înse căștigulū materialū, ce-lū trage poporulū din astfel de petreceri culturale, este de mare prețū. Pre când pe de o parte i-se dau și lui câteva ore plăcute de petrecere, pe de altă parte se și cultivă nobilāndu-i gustulū și purisāndu-i limba; ér pe de altă parte avēndū o petrecere socială plăcută, mai lasă la o parte réua dedare, de a afla petrecere numai în cărciumă și în rachiu, unū réu din cele mai periculoșe, o hólă contagiōsă, care ruinēză poporulū moralmente și materialmente. . . .

Luminatū insē prin bune învățăturī, va fi ceea ce ție Cichindélū . . . » mai alesă națīa nu va fi pe pământū înainte ta! *

Unū óspe.

Popórele din Ardealū în agricultură, industriā și comerțu.

(studiu etnograficū-economicū de Johann Hintz)

Industria.

La: 1. Maghiari, respective Sēcui. 2. Romāni. 3. Sasi.

IV.

Sasii stau și ađi în fruntea celorlalte popóre din Ardélū pe tērēmulū industriei. Sē arătāmū mai întēiū gloriosulū trecutū alū industriei sāsesci în câteva trāsuri.

Istoria popórelorū ne spune, cum s'au importatū industria și artele din Grecia și Asia în Italia, de aici în Germania, Flandra, Brabantū, în Olanda și Anglia. În Ungaria s'au importatū din Germania și Flandra. Incă sub Stefanū I s'au chematū aci cățiva Germanī, Flandrezī, și Italianī.

în suta a 12-ea cruciadele în masă, care de două ori au trecutū prin Ungaria, au provocatū inclinarea spre migrațiunī intinse. Intr'unū locū omenii se puserā în mișcare, ca să afle o plată mai bună; într'altū locū au fostū bine primiți, ca să ușureze lipsele țērii cu sciința și puțina lorū.

În Ungaria era în suta a 12-ea mare lipsă de industriași și de vinicultori și exploatatori de mine. Nicăeri nu înflorēu aceste culturi — împreună cu orașele și agricultura — ca în regiunile Rinului până în Țēriile de josū. De acolo chemară regii Ungariei și anume regele Geiza II pe acei imigranți, Sasii, cari venirā în țēră, lipisită de industriā, pe la mijloculū sutei a 12-ea și

intemeiarā epoca industriei ungare și a ordinei civice orășenesci.

Cu organizarea ei apucară două direcțiunī. Introduserā în orașele și opidele lorū *institutiunea corporațiunilorū* (țehurilorū,) adecă reuniunea meseriașilorū, cari în același locū se ocupau cu aceeași meserie, și organizară corporațiunea cu privire la problemele rēsoinice ce li se impuserā, ca *frățietate de arme*; mai departe organizară vechii Sasi, — cari erau obligați a urma armatei regelui într'unū corpū unitū și din acestū temeii trebuiau să-și porțe administratiunea civică câtū se putē separatū ei de ei, — după modelulū orașelorū hanseatice germane unirea tuturorū coloniilorū industriale din Ardélū într'o constituțiune deopotrivă în industriā și comerțu.

Pe astfel de base prosperā industriā Germanilorū din Ardealū, mai cu sēmă în suta a 14-ea. Intrāndū în perioda strălucitā a activității industriale și comerciale sāsesci, sē arătāmū ce a raportatū atunci Ranzau, trimisulū neapolitanū la Curtea regelui Mateiu. Elū ție: »Ardealulū produce vinuri și specii de cereale de laudă, ómenii au multe și escelente talente, mai cu sēmă dibăciā și destoīniciā în ceea ce se face cu mână. Totū ce întâmpinī în regatulū Ungariei demnū și escelentū în meserii nobile, frumușe și în așa numitele arte mecanice, au cu toții Ardelenii.

Din certele, despre care vorbescū vechile documente ale Sasilorū, uniți în organizațiune industrială deopotrivă, din Sibiu, Clușiū, Brașovū, Bistrița, și alte locuri ale Ardealului din cauza vāmilorū și taxelor de tērguri, ce pe nedreptū li se luau în țēră, rezultā, că ei transportau produsele lorū industriale și agronomice în tóte piețele interioare și peste granițele țērii în Austria și Boemia, în Levantū până la Smirna, în Germania, Polonia ș. a.

În acēstă periodă de strălucire, care a duratū până la finele sutei a 15-ea, a activității industriale și comerciale sāsesci în Ardealū și în Ungaria, peste totū, se ivescū semnele caracteristice care arată tēria și mārirea internā la Sasi. Orașele germane din Ardealū, bogate în industriā, organizară țehurile lorū separate, de sine. Spre acestū scopū posedau organulū lorū potrivitū în așa numita adunare a universității în Sibiu. Din tractările ei vedemū, că la finele sutei a 15-ea marele țehū alū fabricanților de seceri în Cisnădiā, în mai multe locuri acela alū fabricanților de puscī și de prafū de pușcă, în comuna Șeica mare alū turnătorilorū de cositorū se asociară la celelalte țehuri. Orașele conducătoare Sibiu și Brașovū posedau turnătorii de tunuri și numeroși lucrători dibaci de metale, cari fabricau pentru armata regelui armele și echipamentele, ba își construirā fortificațiunile lorū proprii provēdēndu-le cu armele necesare.

Sasii întrebuițau mēsuri și ponduri deopotrivă, așa că regele printr'o ordinațiune din anulū 1489 stābili, ca de aci înainte pentru tóte orașele și opulele, fiă regesci sēu alte lucruri să fiā valabile acelēși mēsuri de lungime și de greutate, ce, se întrebuintēză în cele șēpte și două scaune ale Sasilorū și în Țēra Bārsei (Brașovū). Dela Sasi s'a primitū ordinea generală a tērgurilorū și depozitelorū pentru întrēga monarchiā.

V.

În anulū 1526 perdū Ungaria lupta decisivă dela Mohaci și Turcii supuserā stāpānirii lorū partea cea mai cultivată a monarchiei ungare. Ardélulū își mātui pentru sine unū felū de neatērnare și-și alese principī. Acēstă stare aduse după sine lupte de partide și cea mai mare nesiguranță a dreptului. Jafū, devastare, incendiare, omorū, erau la ordinea ții de cătră armatele turcesci ce nāvāleu adeseori în țēră, așa, că trebui să înceteze orice desvoltare industrială. Industria se ridicā insē prin descoperirea căii maritime pela sudulū Africei. Comerțulū, la care își avēu partea lorū și Ungaria și Ardélulū, luā direcțiunea dela Constantinopolū și Marea Nēgrā spre țēriile vestice și sudice.

Vechii Sasi și-au datū mari silințe să scape de perire industria și pozițiunea lor economică. Cei dintēi principī aleși ai Ardélului deterā și ei unele ordinațiuni în favórea industriei și comerțului, dēr nu puturā abate urmārile stricacióse ale certelorū de partide și ale nāpastelorū. Cu căderea agriculturii se ivirā fómete și pestilențe. Poporațiunea muncitoare sta în nelucrare din cauza nevēndārei. Brațele și capitalurile se retraserā dela industriā. Nu mai era nimicū de esportatū în învecinatele provincii dunārene; importulū insē de produse brute de valóre din aceste țēri fructifere, ce era până în acestū timpū în mārile indigenilorū, trecū în mārile Armenilorū și Grecilorū, cari se refugiaserā în Ardealū, din patria lorū, din cauza cruđimelorū Turcilorū, și reimprospētarā încátva acēstă decăđutā și sērăcītā țēră pe tērēmulū activității industriale.

Pentru industria ardelenā a fostū o mātuire, că acēstă țēră ajunsē pela începutulū sutei a 18-a sub scutulū Austriei. Veni liniștea și siguranța dreptului în țēră. Dēr trecuserā timpurile, în care chiar Sasii s'arū fi mai pututū ridica la înălțimea de odiniorā a industriei

lorū. Sub presiunea a doi seculi de gróză ei își perduserā capitalurile, sirguinta și rivna, nu mai puturā finē pasū cu desvoltarea industriei. Au fostū strimtorāți de importulū tuturorū fabricatorilorū mai cu sēmă din Viena, importū promovātū acolo de atóputerniculū guvernū.

La începutulū sutei a 19-a vedemū produțiunī amēsurate timpului numai la pālārieri finī, la luminārari, la cățiva pelari și postovari. În anii 1852 până la 1860 libertatea făcū primii pași în țēră și în anulū 1867 pași cu cele mai extreme consecințe ale dārniciei produțiunii industriale. Industriași Sasi arătarā în curēndū, că pentru noulū timpū își păstraserā órecare spiritū și putere bānescă. Vedemū fabrice nou înființate — deși nu numeroșe; dēr le vedemū în mārī sāsesci, și asta'i imbucurătorū, fiindū că se adevereșce eternulū adevērū, că o poporațiune pētrunsă de spiritū industrialū este o binecuvēntare economică pentru țēră.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alū »Gaz. Trans.«)

PESTA, 12 Noemvre. — Vēduva Maria Gazdagh și amantulū ei, fostulū locotenentū de honveđi Aloys Tamar, fiindū bānuiti, că au luatū parte lauciderea funcționarului de catastru Emerich Gazdagh, comisā în nóptea de 11 Aprilie, au fostū supuși erī sēra unui interegatorū mai lungū, după care au fostū puși în arestū preventivū. Alū treilea complice se urmāreșce.

VIENA, 12 Noemvre. — Comisiunea bugetarā a delegațiunei austriace desbātēndū bugetulū Bosniei, ministrulū de finance Kallay detē lāmuriri amēnunțite despre situațiunea țērilorū ocupate și ție, că stārile dela Balcanī n'au eseritatū nici o influință asupra acelora. Starea de siguranță se îmbunātātesce mereu. Scirea despre sosirea împēratului la granița bosniacă a fostū primitā cu deplinā bucuriā. Vorbitorulū vorbi despre raporturile confesionale, economice. În delegațiunea ungurēscă s'au repetatū acelēși declarāțiuni.

NIȘU, 12 Noemvre. — Scirea, că regele Serbiei a arātātū mai multorū cabinete, că în curēndū trupele vorū trece granița bulgară, se declarā în modū oficialū de neadevērātă.

SOFIA, 12 Noemvre. — O telegramă oficială a guvernului sērbescū asigurā, că încălcāri de graniță din partea trupelorū sērbesci nu s'au făcutū. Cabinetulū bulgarū a datū ordinū, ca trei sute de Sērbī, cari umblā încóce și încolo pe teritoriu bulgarū, să fiā tractați ca bandiți.

DIVERSE.

Femeia din poporū în Rusia. — Țiarele din Petersburgū au publicatū acum de curēndū date emanāndū dela magistrați și alte autorități din cari reese, că în nici o țēră din lume femeia din poporū nu este mai tiranisată și mai réu tratată de bărbatulū ei de câtū în Rusia. Étā o nouē probă a acestei stārī de lucruri, care se datoreșce în parte progreselorū ce beția face printre masa populațiunei din Rusia. Din cei 220 condamnați la transportațiune, cari au fostū țiiele acestea imbarcați la Odesa pe vasulū Kostroma, se aflau 70 de femei, din cari 32 își omoriserā bărbatii lorū din cauza cruđimei cu care ei le tratau.

**

Testamentul unui bucātarū escentricū. — Unū bucātarū vestitū, Durijot, care a încetatū din viață la Parisū în virstă de 75 de ani, a lāsātū la duoi nepoți vr'o 260,000 franci. În testamentulū lui insē se găsescū scrisē urmātorele cuvinte: »Dorindū să fiu și după mórte folositorū concetașenilorū mei, și gășindū, că epitafulurile cari laudā virtuțile celorū morți, nu servā la nici unū scopū, eu dorescū ca în loculū unui asemenea epitafulū să se așēde o ramă de bronzū, pe o colónă de marmurā de d'asupra mormēntului meu. Pe colónă să fiā sēpatū numele meu și în fiecare ții moștenitorii mei să aibā grijă, ca o rāțetă de bucat*, legibilū scrisă, să fiā așēđtā în ramă de bronzū. Durijot adaogā, că elū a lāsātū într'o cutiā 365 de rețete, cari sperā elū, că va pune pe visitorii cimitirului în pozițiune să învețe în fiecare ții câte ceva în arta culinară. La casū, când moștenitorii vorū refusa să indeplinēscā acēstā ultimā a lui dorință, averea lui să fiā întrebuintāță pentru caritatea publică. Se ție, că nepoții în adevērū refusā esecutarea prescripțiunei din testamentū și e vorba de procesū.

**

Loteriā. — Celorū cari dorescū a-și încerca noroculū le atragemū atențiunea asupra anuciului »Impromutulū cu prime alū orașului Barletta* de pe pagina a patra.

Editorū: Iacobū Mureșianu.

Redactorū responsabilū: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena

din 11 Noembrie st. n. 1885.

Rentă de aur 4%	97.95	Bonuri croato-slavone	102 --
Rentă de hârtie 5%	90.45	Despăgubire p. dijna de vin ung.	97.70
Imprumutul căilor ferate ungare	148. --	Imprumutul cu premiu ung.	118.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	96.75	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	121.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	124.75	Renta de hârtie austriacă	82.45
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	109. --	Renta de arg. austr.	32.85
Bonuri rurale ungare	104. --	Renta de aur austr.	109.90
Bonuri cu cl. de sortare 104 --	104. --	Losurile din 1860	140 --
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	104. --	Acțiunile băncii austro-ungare	866 --
Bonuri cu cl. de sortare 104 --	104. --	Act. băncii de credit ung.	286.85
Bonuri rurale transilvane 103. --	103. --	Act. băncii de credit austr.	282.30
		Argintul -- Galbin	
		impărătesc	5.95
		Napoleon-d'or	9.98
		Mărel 100 imp. germ.	61.80
		Londra 10 Livres sterlinge	125.50

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 29 Octomvre st. v. 1885.

	Cump.	vând.
Renta română (5%)	89	90
Renta rom. amort. (5%)	92 1/2	93
convert. (6%)	87 1/2	88 1/2
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	32	33
Credit fone. rural (7%)	101 1/2	102 1/2
" " (5%)	86	87
" " urban (7%)	97 1/2	98 1/2
" " (6%)	91	92
" " (5%)	81 1/2	82 1/2
Banca națională a României	1083	1100
Ac. de asig. Dacia-Rom.	150	255
" " Națională	199 1/2	211
Aur	12 1/2	12.
Banenote austriace contra aur.	2.02	2.04

LE HOUBLON

Cea mai bună (152) 1-36 este veritabilă

Hârtia de țigarete

de **GAWLEY & HENRY, în PARIS**

A se feri de imitațiune

Acastă hârtie se recomandă cu căldură din partea domniilor Dr. J. Pohl, D. E. Ludwig, D. M. Lippmann profesori de chemie la universitatea din Viena, pentru curățenia sa absolută și pentru-că nu are în compoziția sa nici o materie stricătoasă.

Imprumutul cu Prime al orasului Barletta

autorisat și garantat cu decretul regal din anul 1870 pentru construirea unui port nou.

GARANȚIELE. — Acestu împrumut oferă garanții de primul rang, ș. a. 1) o ipotecă asupra proprietății orașului Barletta în valoare de 20 milioane; 2) o ipotecă asupra tuturor veniturilor directe și indirecte; 3) ună deposit de 350,000 lire rentă anuală până la răfuirea împrumutului. Fie-care obligațiune este respălabilă cu 100 fr. ș. a. 35 fr. ca câștig minimă și 65 fr. pentru prețului emisiunii vârsată. Astfel este garantat un câștig de minimum 35 fr., care se pôte urca maximum la 2 milioane, Obligațiunile orașului Baleita oferă mai cu sêmă șanse la câștiguri mari, că-i fiecare din ele, chiar după ce a câștigat odată, seu de mai multe ori continuă cu participarea la tôte tragerile următoare ș. a. până la răfuirea totală a împrumutului. Fiecare obligațiune are posibilitatea de a câștiga 30) prime cu suma până la 5 milioane.

PATRU TRAGERI ANUALU

20 Februarie. — 20 Maiu. — 20 August. — 20 Noemvrie.

cu 140 mii câștiguri în suma de

Treizeci milioane

între cari diferite de 2 milioane, 1 milion, 500 de mii, 250 de mii, 100 de mii, 50 de mii, 20 de mii etc.

PREȚUL EMISIUNEI. Obligațiunile originale definitive la purtător, cari participă la 160 trageri provădate cu iscalitura municipalității Barletta și cu detailu-

rile necesare în limba germană, franceză și italiană se emit cu 65 fr.=32 fl. 50 cr. v. a. în numerar. Se pôte obține și cu plăți în rate cu 90 fr.=45 fl. v. a. începând cu ună acompt de 10 fr.=5 fl. v. a. și restul de 80 fr.=40 fl. v. a. în 16 rate luare de 5 fr.=2 fl. 50 cr. v. a. plătile în prima săptămână a fiecărei luni cu începere dela 1 Ianuarie 1886 s. n. Cumpărătorii obligațiunilor în rate participă la tôte tragerile de mai sus și la tôte cele următoare cu acel drept ca și când ar fi plătită întreaga sumă; asemenea pot după plac a plăti una seu mai multe rate anticipativ.

Fie-care cumpărător primește ca premiu ună losă dela loteria din Anvers (tragerea 25 Noemvrie n.) cu marele câștig de

100,000 franci

și alte 6000 câștiguri de 50,000 20,000 etc.

Nu există nici în Italia, nici în vr'o altă parte a Europei ună împrumut cu prime, care ar fi de asemănat cu acel dela Barletta căci acesta este unic care are ună număr atăt de colosal de obligațiun și cu atâtea șanse continue de câștig.

Subscriptionea rămâne deschisă până la 19 Noemvrie st. n. la banca

Croce freres de fu Mario în Genua (Italia)
32 St. Piața Sf. George.

Pentru porto-postal este a se alătura 50 centime. Serisorii sosesc în 48 ore. -- Credit și scont pentru mușterii. -- Trimiterea listelor cu tragerea sortilor **gratis**.

Anunțăm a celor onorați cetitori, cari vor binevoi a se abonă la fôia noastră de aici încolo că avem încă în rezervă numeri dela începutul anului 1885, prin urmare pot să aibă colecțiunea întregă.

Administratiunea »Gaz. Trans.»

O t e l ũ n o u î n B r a ș o v ũ.

OTELULU „EUROPA“

în Brașov,

cetate, strada Vămii Nr. 11.

Am onóre a face cunoscut onor. public, că am deschis otelul meu cel nou „Europa“ aranjat cu cel mai mare confort modern

în 6 Septemvre st. n. 1885.

Prin deschiderea acestui otel cred că am satisfăcut unei trebuințe de mult simțite, dându-se ocaziune onor. călătorii de a visita un otel situat numai șapte-șapte pași departe de piața mare, în mijlocul orașului în strada cea mai de frunte și aranjat în modul cel mai confortabil și bine îngrijit.

Odăi eftine. Salonul de mâncare spre grădină.

In legătură cu otelul „Europa“ am deschis și

RESTAURAȚIUNEA

situată în parterre unde pe lângă alte beuturi se servesc și

Bere bună de Dreher dela Steinbruch.

Pentru mâncări bune și vinuri alese am îngrijit cu deosebire.

SERVICIUL PROMPTU, PREȚURILE FÔRTE EFTINE!

De vreme ce am încredintat conducerea afacerilor curente ale otelului unor puteri probate și eu însumi mi-am dat tôte silința a satisface tuturor dorințelor onoratului public sper că mă va onoră cu cercetarea în număr cât mai mare a otelului și a Restaurațiunei mele, ce i le recomand cu distinsă stimă

STEFANU BARTHA,
proprietar.

O t e l ũ n o u î n B r a ș o v ũ.